

Belgian Disability Forum vzw

Het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap en zijn implementatie in België

Dank u, Mijnheer de Voorzitter

Vriendelijk bedankt voor de uitnodiging om het werk van het Belgian Disability Forum rond de VN Conventie hier te mogen verduidelijken.

Mijn toespraak bestaat uit 7 topics:

1. Wie of wat is het Belgian Disability Forum?
2. Wat is het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap?
3. Wat is de inhoud van het VN-verdrag?
4. Wat is het VN-systeem?
5. Wat is de rol van het BDF in het VN-systeem?
6. Uitzicht over de "list of issues" 2019
7. Hoe kunnen jullie gebruik maken van de artikelen en van de aanbevelingen van het Comité ?

1) Wie of wat is het Belgian Disability Forum ?

Het Belgian Disability Forum vzw, afgekort BDF, is samengesteld uit 18 representatieve vzw's van personen met een handicap over de taalgrenzen heen.

Dit betekent dus dat individuele personen geen lid kunnen worden van het BDF.

Daar het heel moeilijk is voor ieder van deze vzw's afzonderlijk om het Europese en internationale beleid inzake personen met een handicap op te volgen en trachten te beïnvloeden werd beslist om de krachten te bundelen en het BDF op te richten.

Onze leden zijn allen regionaal of landelijk actief, hetzij in gans Vlaanderen, gans Wallonië, Brussel, Duitstalige gemeenschap of over gans België.

Op Europees niveau vertegenwoordigt het BDF de Belgische personen met een handicap binnen het European Disability Forum (EDF). Het EDF is de koepelorganisatie van de Europese organisatie van personen met een handicap.

2) Wat is het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap

Op 10 december 1948 kozen de Verenigde Naties voor de Universele verklaring van de rechten van de Mens. Het idee was om deze rechten voor ieder mens te garanderen. België stemde ervoor.

Na 50 jaar werd het duidelijk dat men verder diende te gaan om de rechten van verschillende groepen binnen de maatschappij beter te beschermen. Er zijn dus specifieke verdragen over de rechten van de vrouw, van het kind, enz. afgesloten.

Sinds 2003 bestaat er een specifiek Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap. België heeft dit verdrag in 2009 geratificeerd. Daardoor heeft België zich verbonden de rechten van personen met een handicap te garanderen en te verdedigen.

Dus dit jaar vieren wij de 10 verjaardag van de Belgische ratificatie.

3) Wat is de inhoud van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap

Feitelijk alle aspecten van het leven zijn gedekt door de verschillende artikels : toegankelijkheid, inclusie, onderwijs, gezondheid, plaats van leven, tewerkstelling, deelname in culturele leven, sport en vrijetijdsbesteding,...

Ik zal niet nu gaan over alle artikels van dit verdrag, dit zou ons te ver leiden.

De inhoud van deze artikelen mag heel algemeen schijnen. Men mag niet vergeten dat dit verdrag geldt voor alle staten ter wereld. Om de toestand, bij voorbeeld, ivm toegankelijkheid in België en in Burkina-Fasso te dekken moest de tekst algemeen blijven.

Dus geven de artikelen een soort ideaal dat alle landen zouden moeten nastreven. Daarvoor is wat wij noemen het "systeem van de VN" heel belangrijk. Het is een manier van werken om de artikelen van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap aan de Belgische werkelijkheid te laten aanpassen.

4) Wat is het VN systeem

Het systeem van de VN is een manier om de verbeteringen van België te volgen en te stimuleren.

Door het ratificeren heeft België zich ertoe verbonden het controleproces van de VN te respecteren. Dit controleproces is gebaseerd op een cyclus van diverse stappen. Deze stappen zijn gebaseerd op een start document dat één keer werd opgesteld in 2011: het eerste officiële Belgisch verslag dat handelt over de werkwijze waarop de verschillende artikelen van het Verdrag concreet worden toegepast. Laat ons nu deze stappen overlopen.

Eerste stap: alternatief verslag van het maatschappelijk middenveld.

Het maatschappelijk middenveld krijgt de gelegenheid om een alternatief verslag aan het VN experten Comité voor de rechten van personen met een handicap over te maken.

Dit alternatief verslag moet de werkelijkheid van het leven van personen met een handicap in België beschrijven. Idealiter moet dit verslag suggesties van vragen aan het Comité voorstellen over de manier waarop België de artikels van het Verdrag toepast.

Tweede stap: consultatie van het Belgische middenveld.

Voorzitter Comité verwelkomt op de VN zetel in Genève de afgevaardigden van het Belgische maatschappelijk middenveld. Alleen de organisaties die een lijst van voorgestelde vragen hebben ingediend kunnen er aanwezig zijn.

Deze vergadering is een vragen en antwoorden sessie. De experten van het Comité proberen hierdoor een precies beeld van de toestand van personen met een handicap in België te vormen.

Derde stap: publicatie van de "list of issues".

Op basis van de laatste officiële verslag van België, van de alternatief verslagen en van de ontmoeting met het middenveld publiceert het Comité een lijst van vragen. Deze is benoemd de "List of issues". Deze vragen zijn officieel gesteld aan de Belgische overheden.

Vierde stap: Officieel antwoord van België.

12 maanden na de publicatie van de "List of Issues" moet België antwoorden op de vragen van de "list of issues".

Vijfde stap: constructieve dialoog.

Het comité nodigt de Belgische regeringen uit voor een discussie. Deze discussie richt zich op de manier waarop België zijn beleid heeft aangepast om de artikels van het Verdrag te voldoen.

Zesde stap: algemene conclusies.

Het comité publiceert zijn conclusies over de aanpassing van het verdrag door België gedurende de laatste 4 jaren. Deze komen met een reeks aanbevelingen om verbetering voor de volgende Cyclus. Op dit ogenblik is een nieuwe cyclus aan de gang.

Wat zijn de voordelen van het VN systeem

Het VN systeem kan er een beetje complex uitzien. Feitelijk is dit systeem van groot belang voor het middenveld en dus voor het verbeteren van het dagelijkse leven van personen met een handicap in België, in Vlaanderen en dus ook in Brugge.

Met dit systeem krijgt het middenveld een degelijke rol. Het Comité hoort het maatschappelijk middenveld over de echte toestand van personen met een handicap en stelt vragen en geeft aanbevelingen aan de Belgische overheden om de VN Conventie naar behoren te implementeren.

Waar zijn we nu in de VN cyclus

Nu zijn we tussen de 4de en de 5de stap van de nieuwe cyclus: het Comité heeft de vragen van zijn "list of issues" aan de Belgische regering door gestuurd. De federale en gefedereerde entiteiten zijn nu bezig met het voorbereiden van het officiële verslag van België. Dit moeten ze tegen 17 april 2020 aan het Comité bezorgen.

Normaal gezien zou het Comité zijn conclusies en aanbevelingen tegen het eind van november 2020 moeten formuleren.

5) Wat is de rol van het BDF in het VN systeem

Het BDF volgt het VN-Verdrag sinds 2003. Het heeft een alternatief verslag van 257 pagina's geleverd in 2014. Dit gaf een grondig beeld van de toestand van personen met een handicap in België op dit moment.

Dit uitgebreid verslag was het resultaat van een heel breed werk samen met zijn 18 leden organisaties: 33 vergaderingen in 28 manden tijdens de jaren 2012 en 2014.

Het BDF heeft de inhoud van dit verslag voor het experten Comité voor de rechten van personen met een handicap voorgelegd.

Tijdens het jaar 2018 en 2019 heeft het BDF een voorstel van vragen aan het Comité voorgelegd. Dit is eind maart 2019 in Genève verdedigd. Het Comité heeft ermee rekening houden, want sommige vragen van de "list of issues" waren duidelijk het gevolg van wat het BDF aan het Comité had uitgelegd.

6) Uitzicht over de « list of issues 2019 »

Het Comité vraagt uitleg over de maatregelen die België zal nemen ten gunste van :

- Coördinatie tussen de verschillende machtsniveaus
- Versterking van de wetgeving tegen discriminatie op grond van een handicap, met inbegrip van:
 - Discriminatie door associatie
 - Kruiselingse discriminatie
 - Vorige gezondheidstoestand

- Betrokkenheid van organisaties van PmH bij bewustmakingsplannen en -strategieën
- De toegankelijkheid van infrastructuur en diensten die voor het publiek toegankelijk zijn
- Sanctie bij niet-naleving van de toegankelijkheidswetgeving
- Toegang tot informatie over
 - Seksuele voorlichting
 - Reproductieve gezondheid
 - Gezinsplanning
- Hoe de huidige vertragingen bij de Directie generaal Personen met een handicap van FOD sociale zekerheid op het gebied van sociale bescherming wegwerken
- Volledige deelname van personen met een handicap en hun organisaties aan de uitvoering en evaluatie van het VN-Verdrag

7) Hoe kunnen jullie gebruik maken van de artikelen en van de aanbevelingen van het Comité ?

De inhoud van de Conventie en de aanbevelingen van het Comité kunnen jullie gebruiken in uw onderhandelingen met de overheden.

Bijvoorbeeld m.b.t. de toegankelijkheid. De vraag aan België wat het zal doen om de toegankelijkheid te garanderen van openbare infrastructuren en diensten.

Dit kan gebruikt worden bij uw vraag naar bv. meer toegankelijke openbare gebouwen...

Dank U.

<http://bdf.belgium.be/nl/thema-s/uncrpd.html>

<http://bdf.belgium.be/nl/thema-s/alternatieve-verslagen-van-het-bdf.html>